

KURUL KARARI

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan:

KURUL KARARI

Karar No : 8706

Karar Tarihi : 11/07/2019

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 11/07/2019 tarihli toplantısında; 13/05/2016 tarihli ve 6282-2 sayılı Kurul Kararı ile onaylanan ve 28/05/2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Gün Öncesi Piyasası Tekliflerinin Yapısı ve Tekliflerin Değerlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar”da değişiklik öngören ekteki “Gün Öncesi Piyasası Tekliflerinin Yapısı ve Tekliflerin Değerlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kurul Kararı”nın kabul edilerek Resmî Gazetede yayımlanmasına

karar verilmiştir.

EK

GÜN ÖNCESİ PİYASASI TEKLİFLERİNİN YAPISI VE TEKLİFLERİN DEĞERLENDİRİLMESİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KURUL KARARI

MADDE 1- 13/05/2016 tarihli ve 6282-2 sayılı Kurul Kararı ile yürürlüğe giren Gün Öncesi Piyasası Tekliflerinin Yapısı ve Tekliflerin Değerlendirilmesine İlişkin Usul ve Esasların 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı şekilde aşağıdaki (d) ve (e) bentleri fıkranın sonuna eklenmiştir.

“b) Optimizasyon yazılımı: PYS içerisinde yer alan ve gün öncesi piyasasında fiyat ve miktarları, teklif bölgeleri arası iletim kapasitelerini de dikkate alarak, günlük toplam fazlanın en yüksek değerini verecek şekilde hesaplayan yazılımı,

...
d) Blok teklif kabul şartı fiyatı: Bir blok teklifin kabul edilmesi için dikkate alınan eşik fiyat değerini,

e) Esnek teklif kabul şartı fiyatı: Bir esnek teklifin kabul edilmesi için dikkate alınan eşik fiyat değerini.”

MADDE 2- Aynı Usul ve Esasların 5 inci maddesinin yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(7) Saatlik teklif veren bir katılımcının, ardışık iki fiyat-miktar ikilisi arasında tanımlanan doğru üzerindeki tüm fiyat-miktarları da teklif etmiş olduğu kabul edilir.”

MADDE 3- Aynı Usul ve Esasların 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddenin sonuna gelmek üzere aşağıdaki yedinci, sekizinci ve dokuzuncu fıkralar eklenmiştir.

“(1) Gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcıları, belirledikleri teklif zaman aralığı için geçerli aktif elektrik enerjisi alış ya da satışına ilişkin blok alış-satış tekliflerini, PYS aracılığıyla Piyasa İşletmecisine bildirirler.”

“(2) Blok alış teklifi, gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcısının, belirli bir teklif zaman aralığı için lot cinsinden uzlaştırma dönemi bazlı değişebilen alış miktarlarını ve bu miktarlar için ödemeyi teklif ettiği maksimum birim fiyatı (TL/MWh) içerir.”

“(3) Blok satış teklifi, gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcısının, belirli bir teklif zaman aralığı için lot cinsinden uzlaştırma dönemi bazlı değişebilen satış miktarlarını ve bu miktarlar için talep ettiği minimum birim fiyatı (TL/MWh) içerir.”

“(4) Gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcıları, bir günün aynı ya da farklı teklif zaman aralıklarında birden fazla blok teklif sunabilirler. Blok teklifler ardışık tam saatlerden meydana gelir. Gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcılarının verebilecekleri blok teklifler, Piyasa İşletmecisi tarafından belirlenip uygulanır. Gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcılarına PYS aracılığıyla kendi blok tekliflerini tanımlama hakkı verilebilir, ancak bu şekilde tanımlanacak olan blok tekliflerin en az üç saatlik bir zaman dilimini kapsamaması esastır. Gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcıları bir günde toplam en fazla 50 adet blok teklif verebilirler.”

“(5) Her bir blok teklif ya geçerli olduğu teklif zaman aralığı boyunca teklif miktarları kadar kabul edilir ya da hiç kabul edilmez.”

“(6) Blok teklifler arasında en fazla altı adet blok teklif için geçerli ve üç seviye derinliğinde olmak üzere ilişki kurulabilir. Başka bir blok teklifin veya tekliflerin bağlı olduğu ancak kendisi bir blok teklife bağlı olmayan teklifler birinci seviye, birinci seviye blok teklife bağlı olan blok teklifler ikinci seviye, ikinci seviye blok teklife bağlı olan blok teklifler üçüncü seviye blok teklif olarak adlandırılır. İkinci ve üçüncü seviyede ayrı ayrı en fazla üç blok teklif bulunabilir. İkinci ve üçüncü seviyedeki blok teklifler bağlı olduğu üst seviyelerdeki blok tekliflerle birlikte değerlendirilerek kabul edilebilir. Bu şekilde birbiri ile ilişkilendirilmiş olan blok tekliflerin tamamının alış ya da satış blok teklifi olması ve aynı portföy ve teklif bölgesi ile ilişkili olması esastır.”

“(7) Bir blok teklifin teklif zaman aralığı içerisinde geçerli hem alış hem de satış miktarı bulunamaz.”

“(8) Birbiri ile ilişkilendirilmiş blok teklifler döngü oluşturamaz.”

“(9) Gün öncesi piyasasına sunulan bir blok teklifin herhangi bir saatteki teklif miktarı 600 MWh’i geçemez. Blok teklifler için teklif zaman aralığı en az 3 saati kapsar. Bir blok teklifte, birbirini takip eden saatlerden sonraki saat için teklif edilen miktar önceki saat için teklif edilen miktarın üç katından büyük veya üçte birinden küçük olamaz.

MADDE 4- Aynı Usul ve Esasların 7 nci maddesinin başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, maddenin sonuna gelmek üzere aşağıdaki ikinci, üçüncü, dördüncü, beşinci, altıncı ve yedinci fıkraları eklenmiştir.

“Esnek tekliflerin yapısı ve içeriği

MADDE 7 -

(1) Gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcıları, belirledikleri teklif zaman aralığı için geçerli aktif elektrik enerjisi alış ya da satışına ilişkin esnek alış-satış tekliflerini PYS aracılığıyla Piyasa İşletmecisine bildirirler.

(2) Esnek alış teklifi, gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcısının, belirli bir teklif zaman aralığında belirtilen teklif süresi için, lot cinsinden uzlaştırma dönemi bazlı değişebilen alış miktarlarını ve bu miktarlar için ödemeyi teklif ettiği maksimum birim fiyatı (TL/MWh) içerir.

(3) Esnek satış teklifi, gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcısının, belirli bir teklif zaman aralığında belirtilen teklif süresi için, lot cinsinden uzlaştırma dönemi bazlı değişebilen satış miktarlarını ve bu miktarlar için talep ettiği minimum birim fiyatı (TL/MWh) içerir.

(4) Gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcıları, bir günün aynı veya farklı teklif zaman aralıklarında, en fazla 6 adet esnek teklif sunabilirler. Gün öncesi piyasasına sunulan bir esnek teklifin herhangi bir saatteki teklif miktarı 100 MWh'i geçemez. Esnek teklifler için teklif zaman aralığı en az 8, en fazla 24 saati kapsar. Esnek teklifler için teklif süresi en fazla 4 saati kapsayabilir.

(5) Her bir esnek teklif için teklif zaman aralığı içerisindeki uzlaştırma dönemi sayısı teklif süresinden fazla olacak şekilde belirlenir.

(6) Her bir esnek teklif için; ya teklifin geçerli olduğu teklif zaman aralığı içerisinde teklif süresi boyunca teklif miktarlarının tamamı kabul edilir ya da hiç kabul edilmez. Esnek teklifler belirlenen teklif süresinden daha kısa bir süre için kabul edilemez.

(7) Bir esnek teklifin teklif süresi içerisinde geçerli hem alış hem de satış miktarı bulunamaz.”

MADDE 5- Aynı Usul ve Esasların 8 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir ve maddenin sonuna gelmek üzere aşağıdaki üçüncü fıkraya eklenmiştir.

“(1) Tüm teklif bölgeleri için, saatlik, blok ve esnek teklifler optimizasyon yazılımı vasıtasıyla değerlendirilerek en yüksek günlük toplam fazlayı elde edecek şekilde KPTF'ler ve eşleşme miktarları belirlenir.

“(2) PYS'ye sunulan

a) herhangi bir teklifle ilişkilendirilmeyen blok tekliflerden teklif zaman aralığı, fiyatı ve uzlaştırma dönemi bazında miktarları eşit olanlardan PYS'ye kaydı önce tamamlanan,

b) esnek tekliflerden geçerli olduğu teklif zaman aralığı, teklif süresi, fiyatı ve uzlaştırma dönemi bazında miktarları eşit olanlardan PYS'ye kaydı önce tamamlanan

teklif kabul edilmeden diğerleri kabul edilmez.”

“(3) Herhangi bir teklifle ilişkilendirilen blok tekliflerde kabul önceliği aranmaz.”

MADDE 6- Aynı Usul ve Esaslara 9 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 9/A maddesi eklenmiştir.

“Saatlik tekliflerin değerlendirilmesi

MADDE 9/A - (1) Bir saatlik teklife ait fiyat-miktar ikililerinden oluşan doğru kullanılarak teklifin geerli olduğu uzlaştırma dönemindeki KPTF’ye karşılık gelen miktarı eşleşir.”

MADDE 7- Aynı Usul ve Esasların 10 uncu maddesinin birinci ve beşinci fıkrası yururluktan kaldırılmış, ikinci, uuncu, dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddenin sonuna gelmek üzere aşağıdaki altıncı fıkra eklenmiştir.

“(2) Optimizasyon yazılımı;

a) blok satış tekliflerinin, blok satış teklif fiyatının blok teklif kabul şartı fiyatına eşit ya da blok teklif kabul şartı fiyatından duşuk olduğu durumlarda kabul edildiği, yüksek olduğu durumlarda kabul edilebileceği,

b) blok alış tekliflerinin, blok alış teklif fiyatının blok teklif kabul şartı fiyatına eşit ya da blok teklif kabul şartı fiyatından yüksek olduğu durumlarda kabul edildiği, duşuk olduğu durumlarda kabul edilebileceği

şekilde hesaplama yapar.”

“(3) Herhangi bir saatte arz talep miktar eşitliğinin sağlanamadığı, saatlik tekliflerdeki kesintinin de bu eşitliği sağlamakta yetersiz kaldığı durumlarda blok teklifler üzerinde bu maddenin ikinci fıkrası dikkate alınmaz.”

“(4) Birinci seviye blok teklif tek başına kabul edilebilirken, ikinci ve uuncu seviyedeki blok teklifler bağlı olduğu üst seviyelerdeki blok tekliflerle birlikte değerlendirilerek kabul edilebilir. Herhangi bir seviyedeki blok teklifin kabul edilmediği durumda, bu blok teklife bağlı bir sonraki seviyedeki blok teklifler üzerinde bu maddenin ikinci fıkrası dikkate alınmaz.”

“(6) Blok teklif kabul şartı fiyatı, bir blok teklifin teklif zaman aralığındaki her bir saate karşılık gelen teklif miktarı ile ilgili saat iin hesaplanan NPTF’nin arpılması sonucunda elde edilen değerlerin toplamının, söz konusu blok teklifin miktarlarının toplamına bölünmesi ile hesaplanır.”

MADDE 8- Aynı Usul ve Esasların 11 inci maddesinin ikinci ve uuncu fıkrası yururluktan kaldırılmış, başlığı ve birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddenin sonuna gelmek üzere aşağıdaki dördüncü ve beşinci fıkraları eklenmiştir.

“Esnek tekliflerin değerlendirilmesi

MADDE 11 –

1) Optimizasyon yazılımı;

a) esnek satış tekliflerinin, esnek satış teklif fiyatının esnek teklif kabul şartı fiyatına eşit ya da esnek teklif kabul şartı fiyatından duşuk olduğu durumlarda kabul edileceği, yüksek olduğu durumlarda kabul edilebileceği,

b) esnek alış tekliflerinin, esnek alış teklif fiyatının esnek teklif kabul şartı fiyatına eşit ya da esnek teklif kabul şartı fiyatından yüksek olduğu durumlarda kabul edildiği, duşuk olduğu durumlarda kabul edilebileceği

şekilde hesaplama yapar.

(4) Herhangi bir saatte arz talep miktar eşitliğinin sağlanamadığı, saatlik tekliflerdeki kesintinin de bu eşitliği sağlamakta yetersiz kaldığı durumlarda esnek teklifler üzerinde bu maddenin birinci fıkrası dikkate alınmaz.

(5) Esnek teklif kabul şartı fiyatı hesaplanırken, teklif zaman aralığının ilk saatinden başlayarak teklif süresi kadar ardışık saatteki teklif miktarları ile ilgili saat için hesaplanan NPTF'lerin çarpılması sonucu elde edilen değerler toplamı, söz konusu esnek teklifin miktarlarının toplamına bölünür. Yapılan işlem, teklif zaman aralığı süresince olası tüm teklif başlangıç saatleri için tekrarlanarak fiyat değerleri bulunur. Esnek teklif kabul fiyatı, satış teklifleri için bu fiyatların en büyüğüne alış teklifleri için bu fiyatların en küçüğüne eşittir."

MADDE 9- Aynı Usul ve Esaslara 11 inci maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki 12 nci ve 13 üncü maddeleri eklenmiş, 11 inci maddeden sonra gelen maddeler yeni eklenen maddelere göre teselsül ettirilmiştir.

"Blok veya esnek satış teklifleri için avans ödemelerine esas birim bedellerin belirlenmesi

MADDE 12 –

(1) Bir blok veya esnek satış teklifin geçerli olduğu zaman dilimindeki ağırlıklı ortalama piyasa takas fiyatı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$AOPTF_{p,t,r} = \frac{\sum_{u=a}^b (PTF_{t,u} \times GÖPSM_{p,t,r,u})}{\sum_{u=a}^b GÖPSM_{p,t,r,u}}, u = [a, b]$$

2) Bu formüle geçen;

- $AOPTF_{p,t,r}$ "p" piyasa katılımcısının, "t" teklif bölgesindeki, "r" blok veya esnek teklifi için geçerli olan ağırlıklı ortalama piyasa takas fiyatını (TL/MWh),
- $PTF_{t,u}$ "t" teklif bölgesi için, "u" uzlaştırma dönemindeki piyasa takas fiyatını (TL/MWh),
- $GÖPSM_{p,t,r,u}$ "p" piyasa katılımcısının, "t" teklif bölgesindeki, "r" blok veya esnek teklifinin, "u" uzlaştırma dönemi için kabul edilen satış miktarını (MWh),
- a "p" piyasa katılımcısının, "t" teklif bölgesindeki, "r" blok veya esnek teklifinin kabul edildiği başlangıç zamanını,
- b "p" piyasa katılımcısının, "t" teklif bölgesindeki, "r" blok veya esnek teklifinin kabul edildiği bitiş zamanını,
- ifade eder.

(3) Bir blok veya esnek satış teklifin üretici fazlasının negatif olmaması için ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek birim bedel aşağıdaki formüllere göre hesaplanır.

$$\ddot{U}F_{p,t,r} = \sum_{u=a}^b (PTF_{t,u} - GÖPSTF_{p,t,r}) \times GÖPSM_{p,t,r,u} + \sum_{y=1}^m \text{maks}(\ddot{U}F_{p,t,y}, 0)$$

$$\ddot{U}FB_{p,t,r} = (-1) \times \min\left(0, \frac{\ddot{U}F_{p,t,r}}{\sum_{u=a}^b GÖPSM_{p,t,r,u}}\right)$$

$$u = [a, b]$$

(4) Bu formüllerde geçen;

$\bar{U}F_{p,t,r}$	“p” piyasa katılımcısının, “t” teklif bölgesindeki, “r” blok veya esnek satış teklifinin (varsa) bu teklif ile ilişkilendirilmiş diğer blok veya esnek satış teklifleriyle birlikte elde ettiği üretici fazlasını (TL),
$PTF_{t,u}$	“t” teklif bölgesi için, “u” uzlaştırma dönemindeki piyasa takas fiyatını (TL/MWh),
$GÖPSTF_{p,t,r}$	“p” piyasa katılımcısının, “t” teklif bölgesindeki, “r” blok veya esnek satış teklifinin teklif fiyatını (TL/MWh),
$GÖPSM_{p,t,r,u}$	“p” piyasa katılımcısının, “t” teklif bölgesindeki, “r” blok veya esnek satış teklifinin, “u” uzlaştırma dönemindeki kabul edilen satış miktarını (MWh),
$\bar{U}F_{p,t,y}$	“p” piyasa katılımcısının, “t” teklif bölgesindeki, (varsa) “r” blok veya esnek satış teklifi ile ilişkilendirilmiş bir alt seviyedeki “y” esnek veya blok satış teklifinin, (varsa) bu teklif ile ilişkilendirilmiş diğer blok veya esnek satış teklifleriyle birlikte elde ettiği üretici fazlasını (TL),
$\bar{U}FB_{p,t,r}$	“p” piyasa katılımcısının, “t” teklif bölgesinde, “r” blok veya esnek satış teklifi için üretici fazlasının negatif olmaması için satış fiyatına ilave edilecek birim bedeli (TL/MWh),
a	“p” piyasa katılımcısının, “t” teklif bölgesindeki, “r” blok veya esnek satış teklifinin kabul edildiği başlangıç zamanını,
b	“p” piyasa katılımcısının, “t” teklif bölgesindeki, “r” blok veya esnek satış teklifinin kabul edildiği bitiş zamanını,
m	“p” piyasa katılımcısının, “t” teklif bölgesindeki, “r” blok veya esnek satış teklifi ile ilişkilendirilmiş “y” blok veya esnek satış teklifiyle aynı seviyedeki blok veya esnek satış teklifi sayısını,

ifade eder.”

“Blok veya esnek alış teklifleri için avans ödemelerine esas birim bedellerin belirlenmesi

MADDE 13 –

(1) Bir blok veya esnek alış teklifin geçerli olduğu zaman dilimindeki ağırlıklı ortalama piyasa takas fiyatı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$AOPTF_{p,t,r} = \frac{\sum_{u=a}^b (PTF_{t,u} \times GÖPAM_{p,t,r,u})}{\sum_{u=a}^b GÖPAM_{p,t,r,u}}, u = [a, b]$$

(2) Bu formülde geçen;

$AOPTF_{p,t,r}$	“p” piyasa katılımcısının, “t” teklif bölgesindeki, “r” blok veya esnek teklifi için geçerli olan ağırlıklı ortalama piyasa takas fiyatını (TL/MWh),
$PTF_{t,u}$	“t” teklif bölgesi için, “u” uzlaştırma dönemindeki piyasa takas fiyatını (TL/MWh),
$GÖPAM_{p,t,r,u}$	“p” piyasa katılımcısının, “t” teklif bölgesindeki, “r” blok veya esnek teklifinin, “u” uzlaştırma dönemi için kabul edilen alış miktarını (MWh),
a	“p” piyasa katılımcısının, “t” teklif bölgesindeki, “r” blok veya esnek teklifinin kabul edildiği başlangıç zamanını,
b	“p” piyasa katılımcısının, “t” teklif bölgesindeki, “r” blok veya esnek teklifinin kabul edildiği bitiş zamanını,

ifade eder.

(3) Bir blok veya esnek alış teklifin tüketici fazlasının negatif olmaması için ilgili piyasa katılımcısının borcundan mahsup edilecek birim bedel aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$TF_{p,t,r} = \sum_{u=a}^b (GÖPATF_{p,t,r} - PTF_{t,u}) \times GÖPAM_{p,t,r,u} + \sum_{y=1}^m \max(TF_{p,t,y}, 0)$$

$$TFB_{p,t,r} = (-1) \times \min \left(0, \frac{TF_{p,t,r}}{\sum_{u=a}^b GÖPAM_{p,t,r,u}} \right)$$

$u = [a, b)$

(4) Bu formüllerde geçen;

- $TF_{p,t,r}$ "p" piyasa katılımcısının, "t" teklif bölgesindeki, "r" blok veya esnek alış teklifinin (varsa) bu teklif ile ilişkilendirilmiş diğer blok veya esnek alış teklifleriyle birlikte elde ettiği tüketici fazlasını (TL),
- $PTF_{t,u}$ "t" teklif bölgesi için, "u" uzlaştırma dönemindeki piyasa takas fiyatını (TL/MWh),
- $GÖPATF_{p,t,r}$ "p" piyasa katılımcısının, "t" teklif bölgesindeki, "r" blok veya esnek alış teklifinin teklif fiyatını (TL/MWh),
- $GÖPAM_{p,t,r,u}$ "p" piyasa katılımcısının, "t" teklif bölgesindeki, "r" blok veya esnek alış teklifinin, "u" uzlaştırma dönemindeki kabul edilen alış miktarını (MWh),
- $TF_{p,t,y}$ "p" piyasa katılımcısının, "t" teklif bölgesindeki, (varsa) "r" blok veya esnek alış teklifi ile ilişkilendirilmiş bir alt seviyedeki "y" blok veya esnek alış teklifinin, (varsa) bu teklif ile ilişkilendirilmiş diğer blok veya esnek alış teklifleriyle birlikte elde ettiği tüketici fazlasını (TL),
- $TFB_{p,t,r}$ "p" piyasa katılımcısının, "t" teklif bölgesinde, "r" blok veya esnek alış teklifleri için tüketici fazlasının negatif olmaması için alış fiyatından mahsup edilecek birim bedeli (TL/MWh),
- a "p" piyasa katılımcısının, "t" teklif bölgesindeki, "r" blok veya esnek alış teklifinin kabul edildiği başlangıç zamanını,
- b "p" piyasa katılımcısının, "t" teklif bölgesindeki, "r" blok veya esnek alış teklifinin kabul edildiği bitiş zamanını,
- m "p" piyasa katılımcısının, "t" teklif bölgesindeki, "r" blok veya esnek alış teklifi ile ilişkilendirilmiş "y" blok veya esnek alış teklifiyle aynı seviyedeki blok veya esnek alış teklifi sayısını,

ifade eder."

MADDE 10- Bu Usul ve Esasların 9 uncu maddesi Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihte, diğer maddeler Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihi takip eden ayın başında yürürlüğe girer.

MADDE 11- Bu Usul ve Esaslar hükümlerini Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Başkanı yürütür.